

When I die

THOM LUZ & BERNETTA
THEATERPRODUKTIONEN

Muziek uit het hiernamaals

Johan Thielemans

Gezien op 27 oktober 2021
NTGent

Rosemary Brown was een vrouw uit Zuid-Londen die in 1964 bezoek kreeg van de geest van Franz Liszt. Na hem volgden de geesten van vele andere beroemde componisten. Ze dicteerden Brown nieuwe muziek. Nieuwe J.S. Bach, Beethoven, Schubert, Schumann, Rachmaninov zeg maar. De Zwitserse regisseur Thom Luz neemt dat voetstoots aan als een aanleiding om een intrigerende muziekvoorstelling te maken, met virtuoze pianisten.

31 OKTOBER 2021

Rosemary Brown is die vreemde, fascinerende dame die na de dood van haar echtgenoot 'bezoek kreeg' van een rits geesten van beroemde componisten. Ze noteerde de stukken die ze haar dicteerden, al had ze geen enkele muzikale opleiding genoten – dat beweerde ze althans. Een mysterie is het zeker. Deze composities zijn ook uitgegeven. Je hoort ze in deze voorstelling. Het is virtuoze pianomuziek.

Luz zet in dit stuk vooral in op die muziek. De informatie die je er af en toe in het Engels bij krijgt is erg mager, en wordt dan nog enkele keren met variaties herhaald. We leren dat Browns echtgenoot overleed in 1961. Elke herhaling vermeldt echter een andere doodsoorzaak. Bezweek hij bijvoorbeeld aan de drank? Het blijft ongewis. Ook over Rosemary Brown zelf leren we weinig concrete dingen. Luz aanvaardt zonder enige commentaar dat zij 's nachts spoken op bezoek kreeg die haar partituren dicteerden. Een kritische voorstelling is dit niet.

Ook het programmaboek biedt niet veel meer opheldering. Het bevat handgeschreven teksten (van Rosemary Brown?), en twee bladzijden partituren in *fac simile*. Het boekje geeft zijn informatie zo met mondjesmaat prijs. Ik kon bijvoorbeeld niet ontdekken waarom deze voorstelling 'When I Die' heet. Je zou dit boekje een dag eerder moeten ontvangen om het uit te pluizen, niet vlak voor je de zaal betreedt. Toch is het boekje met zoveel humor samengesteld dat

het een leuk hebbeding is, en zelfs één van de meest fascinerende programmaboeken die ik ooit zag.

Een poëtische wereld waar muziek het hoge woord voert

De voorstelling zelf dan. Ze begint in een vreemde stilte. Een oude dame (Suly Röthlisberger) zit aan een piano en er tikt een metronoom. Er staan op het podium drie klavieren én een glasharmonica. Vier deftige heren (Jack McNeill, Mathias Weibel, Daniele Pintaudi en Samuel Streiff) maken hun opwachting met een vierstemmig lied. Het zijn studenten die in het huis van Rosemary Brown wonen en lawaai maken. Rosemary zet daar telkens een punt achter als ze kwaad een theekopje stuk gooit. Ze storen haar immers terwijl ze ingespannen wachten op nieuwe noten en daarbij al eens pianotoets durft aan te slaan.

De heren ontpoppen zich daarna tot de geesten die Rosemary bezoeken. Drie van hen gaan zitten aan een klavier om de muziekstukken van Mrs Brown spelen. Dat gebeurt met bijzonder veel fantasie: ze spelen allen samen op één instrument, of ze spelen onder (!) het toetsenbord. Eén van hen gaat achter een piano staan, buigt zich voorover en vanuit die ongemakkelijke positie gaat hij virtuoos aan het werk. Heel mooie momenten ontstaan als de pianisten op drie plaatsen zitten en samen een muziekstuk vertolken – muziek heerlijk in de ruimte verspreid.

Het resultaat is een voorstelling die verbluffend is wegens de virtuoze acteurs cum muzikanten. Verder is alles erg speels, en doet de voorstelling denken aan voorstellingen van die andere Zwitser, Marthaler. Ik heb toegekeken met een glimlach, en me laten opnemen in een poëtische wereld waar muziek het hoge woord voert.

'When I Die' is een zo een sterk voorbeeld van muziektheater. Het is theaterspel maar alles staat ten dienste van een geestige muzikale uitvoering. Jammer misschien dat je er zo weinig randinformatie bij krijgt. Dat had het nog overtuigender kunnen maken.